

Păpușarii amatori în competiție

După etapa republicană a Festivalului național „Cîntarea României”, reținem o considerabilă creștere a numărului de formații de păpușari participante la finală și, mai ales, preocuparea pentru calitatea spectacolelor. Dintre cele circa o sută de spectacole vizionate, doar cîteva, foarte puține, lasă impresia de dilettantism. Dimpotrivă, în cele mai multe se încearcă abordarea unor modalități diversificate de expresie artistică, ajungîndu-se la remarcabile rezultate nu numai în formula tradițională a teatrului de păpuși, ci și în teatrul de animație, în teatrul cu măști și de marionete acționate de sfîri, care presupun o pregătire tehnică temeinică. Să remarcăm, de asemenea, că repertoriul ne apare mai puternic marcat de preocuparea pentru un conținut educativ, potrivit vârstei căreia se adresează, clar și direct — dar nu simplist, metafora subliniind ideea. **Asadar**, am putut urmări texte valorificate scenic inspirate atît din operele clasice — în primul rînd Ion Creangă, Petre Ispirescu, dar și Tudor Arghezi, Victor Eftimiu, Marcel Bressău, Coca Farago — cît și din contemporani — Constanța Buzea, Ana Blandiana, Fodor Sandor sau Christian Maurer. Sînt prezenți, cu o serie de creații mai noi sau mai vechi, și scriitorii care s-au consacrat acestui gen, ca Alecu Popovici, Al. T. Popescu, Viorel Huber-Rogoz și alții. În sfîrșit, multe formații au optat pentru scenariul de inspirație folclorică, fie avînd ca punct de pornire obiceiurile de muncă sau sărbătorile, fie valorificînd farsa populară.

La finalul întrecerii socotim că se pot formula cîteva constatări privind caracteristicile mișcării păpușărești de amatori din țara noastră în momentul de față. Primele observații se referă la formațiile păpușărești cu tradiție.

Printre formațiile care își numără existența în decenii am reținut: cu acest prilej, pe cea din Buziaș, județul Timiș, cu un încîntător spectacol **Povești vechi în haine noi**, care reușește să imbine fantezia și umorul cu un mod de exprimare artistică simțit și direct. Formația Casei de cultură din Bistrita, județul Bistrita-Năsăud, a realizat spectacolul **Povești trase**

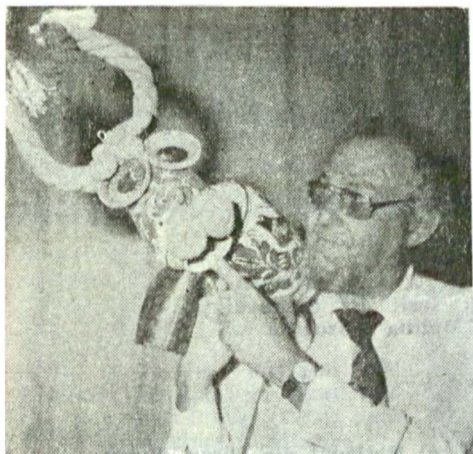
pe sfîri, pe versuri de Ana Blandiana și Constanța Buzea, în care lirismul se împletește cu umorul subtil. Frumoase spectacole, caracterizate prin originalitate și vigoare, au prezentat și alte formații cu tradiție: aceea a Palatului culturii din Pitești, cu **Proverbe și fabule** de Silvia Constanținescu, a Casei de cultură a sindicatelor din Craiova, cu **Cea mai frumoasă poveste** de Kovács Ildiko, a Casei de cultură din Tirgu Ocna și a Căminului cultural din Pirjol, ambele din județul Bacău, cu **O rază de soare** de Al. T. Popescu și, respectiv, **Uritul pămîntului** de Ada Teodorescu, a Căminului cultural Frumușița, județul Galați, cu **Grădina cu albine** de E. Preda și E. Păun, a Spitalului clinic „23 August” din București cu **Pastiluță la circ** de Jules Cohn și încă multe altele. Din păcate, unele formații care, ani de-a rîndul, au avut o activitate merituosă, obținînd și premii importante, n-au mai fost prezente la această finală (școlile populare de artă din Tîrgoviște și din Constanța, Casa de cultură din Giurgiu). Altele — ca de pildă aceea a cooperației meșteșugărești din Sighetul Marmăției, sau aceea a Bibliotecii Municipale „Mihail Sadoveanu” din București — nu s-au ridicat la valoarea lor reală.

Au apărut, în schimb, echipe de păpușari tineri, formații proaspete, cu spectacole dinamice, impresionante prin forță artistică și precizia tehnică a minutilor păpușilor. Iată, spre exemplu, recitalul oferit de Casa științei și tehnicii pentru tineret din Botoșani cu **Trei călei cu mult renume** pe versuri de Tudor Arghezi și Coca Farago; de asemenea, Casa de cultură a sindicatelor din Piatra Neamț cu **Unicul rai e pămîntul** de Ion Parhon, Sindicatul învățămînt din Tîrgoviște cu **Micul gîscan**, creație colectivă, Casa științei și tehnicii pentru tineret din Slobozia-Ialomița cu **Punguța cu doi bani** după Ion Creangă, Casa de cultură a sindicatelor din Sfîntul Gheorghe — Covasna cu **Curajosul iepure de cerneală** de Bogdan László (în limba maghiară) — și altele, care au obținut aprecierile nu numai ale publicului, ci și ale specialiștilor.

Bineînțeles că cele mai multe dintre succesele obținute de păpușarii amatori

**Formația păpușarilor
din Salonta, județul
Bihor**

**Ingeniosul „balaure” al
păpușarilor din Salonta
minuit de instructorul
formației**

în activitatea lor, ca și în această competiție, se datorează sprijinului competent și entuziast oferit de specialiștii genului. Nu mă refer la un sprijin formal, conștient în transplantarea de la teatrele profesionale a unor decoruri, păpuși și benzi magnetice, „armătură” în care artiștii amatori se simt ca într-o haină străină, prea largă sau prea strâmtă, cu care trebuie să se acomodeze în două-trei repetiții înainte de concurs (așa cum am putut constata la Mediaș, Săcele-Brașov și în alte părți), ci la ajutorul concret în descifrarea tehnicii minurii și în găsirea de soluții adecvate posibilităților păpușarilor amatori. Așa s-a ajuns la performanțele demonstrate de păpușarii din Salonta — Bihor, prin efortul creator al lui Petre Diaconu de la Teatrul de păpuși din Oradea, care ne-a oferit un încântător spectacol cu **Fata moșului și fata babel** după Ion Creangă, sau de cel de la Sindicatul învățământ din Bacău, unde regizorul Radu Popovici de la Teatrul de

păpuși din localitate a realizat o mică bijuterie cu **O fetiță caută un cîntec** de Alecu Popovici. O permanentă și rodnică activitate în sprijinirea formațiilor de păpușari amatori demonstrează Silvia Constantinescu din Pitești, Dan Ganea din Galați, Gabriela Nistorică din Botoșani, Corneliu Dobrescu și Adriana Rusu, ambii din Bacău, Peter Janos din Cluj-Napoca, scenografi ca Ida Grumaz din Baia Mare, Mircea Nicolau din Galați, S. Krizsanovszki din Timișoara și mulți alții. A impresionat mai ales preocuparea unor teatre de păpuși — Bacău (director Calistrat Costin), Botoșani (director Lucia Olaru Nenati) — de a acorda sprijin calificat tuturor păpușarilor amatori din județ (și chiar din alte județe), preocupare vădită în nivelul ridicat al tuturor formațiilor din județele respective.

Există, desigur, și instructori neprofesioniști care au ajuns la o admirabilă siguranță profesională, prin experiența acumulată. Se numără printre aceștia Sultana Salvan din Bistrița, Rudi Nezvadba din Pașcani — Iași, Gabriela Stamatide de la Biblioteca „Mihail Sadoveanu” din București, Luciana Crudu din Piatra Neamț, Jules Cohn de la Spitalul de copii „23 August” din București, Maria Lighezan din Buziaș — Timiș, Gheorghe Popovici din Cîmpina, Aura Vasilache din Piatra Neamț, Valerie Bulibașa din Cîmpulung-Muscel, Ligia Anghel din Craiova și alții.

Pentru contribuția pe care o aduce în educarea celei mai tinere generații, pentru farmecul său străvechi și mereu nou, pentru încântarea cu care este primit și apreciat, teatrul de păpuși merita o sporită atenție și grijă. O demonstrează și această ediție a Festivalului național „Cîntarea României”.

M.C.

Teatrul Mic : Jocul ielelor de Camil Petrescu (1965), regia Crin Teodorescu...

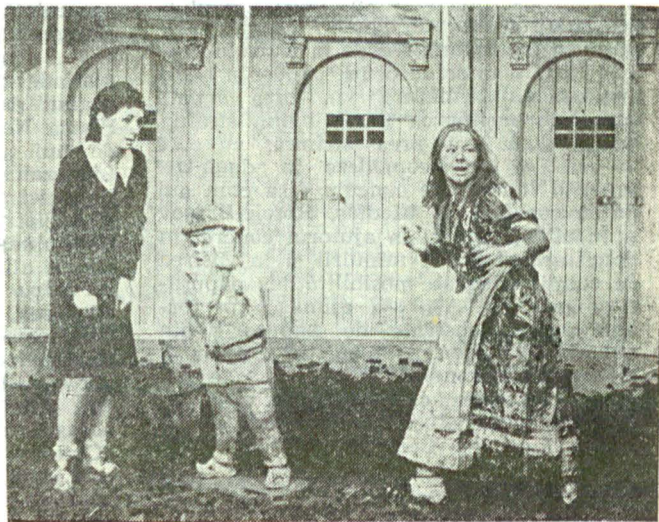

...și Evul mediu întimplător de Romulus Guga (1980), regia Cristian Hadjiculea

Teatrul Național „Vasile Alecsandri” din Iași : Iașii în carnaval (1972), regia Cătălina Buzolanu

Teatrul Național din Tîrgu Mureș : Piticul din grădina de vară de D. R. Popescu (1974), regia Dan Micu

Teatrul Național din București *Săptămîna patimilor* de **Paul Anghel** (1971), regia **George Teodorescu**

**1965
1985**

Teatrul Foarte Mic: *Miriiala* de **Paul Cornel Chitic** (1981), regia **Cristian Iadajicula**

Teatrul Național din București: *Să nu-ți faci prăvălie cu scară* de **Eugen Barbu** (1971), regia **Sanda Manu**.